

← [Forrige artikel](#)

Mogens Friis

Kategori: [Anmeldelser](#)

Visninger: 294

Del artikel: [f](#) [t](#) [in](#)

Mogens Wohlert

Mogens Friis. Oprører, digter og frihedskæmper

Attika. 244 sider. 250 kr.

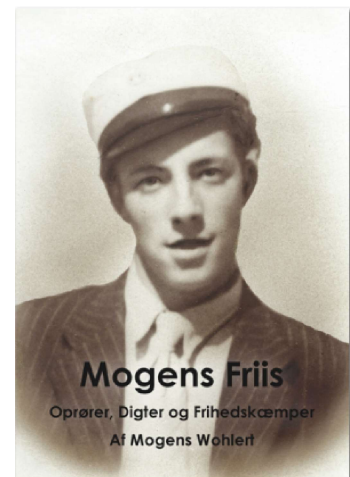
Af Jytte Kjær Schou

En interessant biografi om en purung frihedskæmper med en poetisk åre og kredsen omkring ham.

Bogen er anden udgave. Forfatteren, dr. med. Mogens Wohlert, er hans nevø. Han har gravet dybt i arkiverne og citerer i udstrakt grad fra breve, Mogens Friis' stile, hans indlæg i gymnasiets skoleblad mm, ligesom udvalgte digte af ham er medtaget. Det medvirker alt sammen til at give et indtryk af en velbegavet, tænsksom og uhyre belæst ung mand med en udpræget poetisk sans, som både brugte pennen og illegale handlinger til at bekæmpe nazismen. En kamp, hvor han kom til at betale den ultimative pris, idet han som kun 19-årig blev dræbt af en hipomand få dage før befrielsen. Han var ikke ligefrem prototypen på krigs ungdommen med sin passionerede og reflekterede tilgang til tidens problemer. På ét punkt adskilte han sig ikke fra datidens ungdom, idet han også gjorde oprør mod forældregenerationen, dog på et mere reflekteret grundlag.

Forfatterens fremstilling af slægtshistorien langt tilbage i tiden har et lidt pudsigt altmodisch præg. Moderens slægt føres helt tilbage til 15-1600-tallet, og han nævner flere prominente personer i slægten. Det er fra moderen Mogens har arvet sin poetiske åre og interessen for litteratur. Faderens slægt bestod mest af hårdtarbejdende personer, mens faderen selv var en mønsterbryder, der arbejdede sig op til at blive redaktør af venstreavisen Varde Dagblad. Mogens kom altså fra et solidt middelklassehjem, men der var højt til loftet. Ved middagsbordet diskuteredes politik og samfundsforhold, og børnene var velkomne til at deltage, forudsat de kunne begrunde deres meninger.

Forfatteren giver et indtryk af nogle af tidens store problemer, som den udbredte arbejdsløshed og den store sociale nød. Mogens' sociale indignation ledte ham frem til kommunismen, og han var medstifter af det lokale DKU i Esbjerg. Flere af hans nære venner var kommunister og medvirkede til at udvide hans horisont. Han havde både jævnaldrende og ældre venner, men det kan ikke undre, at han med sin diskussionslyst og sine skarpe meninger var lidt af en fremmed fugl blandt eleverne på

Esbjerg Gymnasium. Lærerne derimod havde øje for hans rige evner, selv om de ikke var enige med ham.

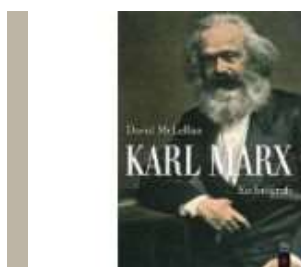
De udvalgte digte giver et fint billede af Mogens' lyriske begavelse og hans holdninger. Han fremstår ikke som en fiks og færdig digter, men som meget lovende. Harald Herdal blev hans mentor og ven og gav ham både kvalificeret kritik og opmuntring. Mogens' holdninger måtte nødvendigvis også føre til handling i det illegale arbejde, først som uddeler af illegale blade senere som deltager i jernbanesabotage. Det førte til, at han måtte gå under jorden.

Bogen tegner et fint portræt af den unge digter og frihedskæmper, og giver et levende indtryk af en usædvanlig ung mand, der var godt i gang med at finde sit ståsted i livet, da det brat blev taget fra ham. Den er en lille brik i modstandsbevægelsens historie af interesse for historikere og lokalhistorikere. Også andre kan have interesse i bogen, men da den ikke rummer beskrivelser af spektakulære sabotagehandlinger, er den ikke noget for spændingshungrende læsere. Bogens hovedbudskab, at man skal engagere sig i den politiske og sociale virkelighed kommer tydeligt frem. Der er en del personer og dæknavne at hitte rede i, men her kommer registrene til hjælp, ligesom et løst hæfte med noter er nyttigt.

[Historie-online.dk, den 28. juni 2023]

← [Forrige artikel](#)

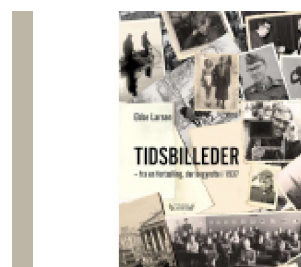
SE RELATEREDE ARTIKLER

KARL MARX - EN BIOGRAFI

TOLDSTRUP - EN BIOGRAFI

TIDSBILLEDER

OM EN MODSTANDSHELT

JULI

QUINTILIS – den oprindelige betegnelse for juli måned

Ragnarock på Roskilde Festival

Lige om lidt er der endnu engang Roskilde Festival, og endnu engang er RAGNAROCK med – i videnskabens navn.

